

Vlaanderen
verbeelding werkt

Zomereik

Latijn: *Quercus robur*

Frans: *chêne pédonculé; chêne blanc*

Engels: *pedunculate oak*

Afbeeldingen

Vlaanderen
verbeelding werkt

Waar

- De zomereik is een lichtboomsoort.
- De zomereik verdraagt tijdelijk een natte ondergrond.
- Jonge eiken verdragen lichte schaduw in de ondergroei van bossen, maar om te blijven leven en te groeien is veel zonlicht nodig.
- Jonge plantjes zijn gevoelig voor uitdroging van de wortels tijdens verplanting. Ook nachtvorst tijdens de bladontluiking is slecht.
- Deze boom kan niet tegen verharding.
- De zomereik vraagt een open, luchtige bodem. Kleibodems zijn dus niet geschikt.
- Men denkt dat de wintereik beter bestand is tegen klimaatverandering dan de zomereik.

Bestuiving

- Deze gebeurt door de wind.

Nut

- Wist je dat de Vlaamse gaai in zijn keelzak 5 eikels tegelijk kan vervoeren? Deze vogel zorgt voor de verspreiding van eikels buiten de bossen.
- De zomereik is een ecosysteem op zichzelf. Meer dan 400 organismen gebruiken delen van de zomereik als voedsel, leven ermee in symbiose of zijn er zelfs volledig afhankelijk van.
- Eikels zijn belangrijk voedsel voor dieren, zoals muizen, wilde zwijnen, herten, beren en sommige vogels (zoals eenden) die in de buurt van eiken leven. Bij deze dieren bestaat soms 25% van de wintervoeding uit eikels.
- Van de eik kun je erg veel gebruiken: vruchten, hout, bas, schors, bladeren, en zelfs bladgallen...
- Men maakte ook spoorbielzen (dwarsliggers) met eik.
- Veel historische bouwwerken en binnensteden (bv. Venetië en Amsterdam) zijn op eikenhouten palen gebouwd.

Vlaanderen
verbeelding werkt

- Eikels dienden in tijden van nood ook om surrogaatkoffie en brood te maken.
- Eikels dienden vroeger vaak als voer voor varkens. De zomereik produceert er meer dan de wintereik.
- Zomereik is diepwortelend en helpt dus tegen erosie.
- Zomereiken hebben in het voorjaar het meest te duchten van de rupsen. Een ware plaag vormen de rupsen van de eikenprocessievlinder.

Ideeën en tips

- Neem een huls van een eikel tussen je duimen en maak er een fluitje van. Maak de opening heel smal en blaas in het holle deel.
- Maak zelf koffie van eikels.
 - Maal de eikeltjes grof en doe je ze in de oven op 130°C voor 30 minuten.
 - Daarna nogmaals 30 minuten op 200°C .
 - Laat ze afkoelen op de bakplaat en maal ze daarna helemaal fijn met een koffiemolen of met de hand en een vijzel.
- Zet nu eikeltjeskoffie.
 - Neem ongeveer 2 koffielepels geroosterde en gemalen eikeltjes en doe dat in een koffie filter. Plaats de filter in een kopje en schenk er kokend water in, doe er langzaam steeds iets meer water bij tot je genoeg heb.

Cultuur

- De eik komt veel voor in de Europese volkscultuur, sprookjes en mythologie door de eeuwen heen.
- De eik wordt gezien als de koning van het bos. De vrijstaande eik is symbool van (mannelijke) kracht, macht en een lang leven. Hij is verbonden met vuur en vruchtbaarheid.
- De eik is ook symbool voor gastvrijheid.

Bronnen:

Vlaanderen
verbeelding werkt

- Goudzwaard, Leo. Loofbomen in Nederland en Vlaanderen, KNNV Uitgeverij, Zeist, 2013.
- Maes, Bert (red.). Inheemse bomen en struiken in Nederland en Vlaanderen. Bert Maes, Utrecht, 2013.
- Spohn, Margot & Roland. Welke boom is dat? Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen 2019.
- <https://bomenwijzer.be/boom/2>
- <https://www.ecopedia.be/boom/zomereik>
- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Zomereik>
- https://fr.wikipedia.org/wiki/Ch%C3%AAne_p%C3%A9doncul%C3%A9
- <https://www.bomenstichting.nl/infotheek-en-faq/informatie-over-bomen/zomereik.html>
- <https://mens-en-gezondheid.infonu.nl/natuurgeneeswijze/200385-eikenbast-gezondheidsvoordelen-inhoudsstoffen-eikenschors.html>
- <https://www.floravannederland.nl/planten/zomereik/>
- <https://dier-en-natuur.infonu.nl/bloemen-en-planten/188388-de-zomereik-quercus-robur-in-bos-park-en-tuin.html#bloemen-en-vruchten>https://nl.wikipedia.org/wiki/Tempeltje_van_Barger-Oosterveld
- [https://nl.wikipedia.org/wiki/Eikel_\(vrucht\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Eikel_(vrucht))
- http://stemderbomen.nl/pages/artikelen/art_eik.htm
- <https://www.onzenatuur.be/artikel/wintereik-vs-zomereik>
- <https://bomenwijzer.be/boom/202>
- <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2022/08/03/zonienwoud-zkt-wintereik-mogelijk-zelf-oogsten/>
- <https://www.wegwijzerbestuivers.nl/bijen-als-bestuivers-welke-soorten-bestuiving-zijn-er/>
- <https://www.oergeluk.com/artikelen/eikeltjes-eten/eikeltjes-koffie#:~:text=Je%20kunt%20eikeltjeskoffie%20op%202%20manieren%20zetten.%20Neem,iets%20meer%20water%20bij%20toe%20je%20genoeg%20heb.>